

24.01.2023

Dnro 149/03.04.04.04.23/2022

Asia Valitus ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain yhteiskäsittelyä koskevassa hallintopakkoasiassa

Muutoksenhakija Destia Oy

Päätös, josta valitetaan

Karkkilan ympäristölautakunta 3.6.2021 § 45

Ympäristölautakunta on käsitellyt Destia Oy:n maa-aines- ja ympäristölupapäätökseen (Karkkilan kaupungin ympäristölautakunta 6.5.2021 § 36) lautakunnan kokouksessa lisätyn määräyksen edellyttämän, muun muassa aita koskevan suunnitelman. Lautakunnan päätös kuuluu kokonaisuudessaan seuraavasti:

Ympäristölautakunta hyväksyy Destia Oy:n esityksen laskeutusaltaasta. Laskeutusaltaan tulee olla valmiina ennen toiminnan jatkumista. Lopputilannekartan mukaisen keltaisella merkityn linjan mukaisesti rakennetaan Destian ehdotuksen kuvan 1 mukainen metallinen teräsverkkoaita. Aita on rakennettava ennen louhinnan aloittamista.

Päätöstä ei ole perusteltu.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Destia Oy on Helsingin hallinto-oikeudelle toimittamassaan valituksessa ensisijaisesti vaatinut, että päätös kumotaan siltä osin kuin alueelle on vaadittu metallirakenteinen teräsverkkoaita. Toissijaisesti yhtiö on vaatinut, että päätös muutetaan kuulumaan seuraavasti: ”Lopputilannekartan mukaisen, keltaisella merkityn linjan mukaisesti rakennetaan pysyvä, käyttöiltään tarkoituksenmukainen suoja-aita. Aita on rakennettava ennen louhintatöiden aloittamista.”.

Perusteluinaan muutoksenhakija on esittänyt muun muassa, että esitetty aitarakenne on alueen länsipäädystä lautakunnan toiveiden mukainen metallitolppainen teräsverkkoaita ja itä-länsi -suuntaisilla reunoilla nykyinen

kestopaaluinen metalliverkkoinen riista-aita. Vaatimusta metallitolppaisesta aidasta ei ole perusteltu valituksenalaisessa päätöksessä.

Nykyinen aita on rakenteeltaan tieviranomaisen hyväksymä teräsverkkoinen korkea riista-aita kestopuupaaluin. Kyseistä aitatyyppeä käytetään yleisesti valtateiden varsilla suoja-aitana. Valmistaja antaa aidalle 50 vuoden takuun. Niin ikään Väyläviraston tiesuunnittelua koskevissa ohjeissa 1.6.2020 viitataan tiehallinnon julkaisuun Aitojen suunnittelu TIEH 2100049-07, jossa puupylväiden kestoiksi arvioidaan 30–50 vuotta ja teräspylväiden kestoiksi 20–30 vuotta. Muutoksenhakijan esittämä suoja-aitatyyppe on näin ollen käyttöältään vähintään yhtä kestävä tai kestävämpi kuin ympäristölautakunnan esittämä metallipylväinen suoja-aita.

Suoja-aita siirretään ottamisen edetessä hakemuksen mukaisen ottamisalueen ympärille lopputilannekartan mukaisesti. Tarvittavilta osin rakennetaan uutta aitaa. Riista-aidan tulee olla hyväksyttävä suojaustapa koko louhosrintauksen alueella.

Alueen suojaamisesta sekä ottamisen aikana että sen päätyttyä on annettu ympäristölautakunnan päätöksen 6.5.2021 § 36 liitteessä tarkoituksenmukaiset lupamääräykset perusteluineen. Vaatimus siitä, että aidan tulee olla metallitolppainen, on perusteeton. Olemassa olevan hyväkuntoisen aidan korvaaminen uudella aidalla on kohtuuton velvoite.

Valituksen käsittely Helsingin hallinto-oikeudessa ja asian siirto

Karikkilan ympäristölautakunta on antamassaan lausunnossa esittänyt, että Destia Oy:n 20.5.2021 esittämää suunnitelmaa Karhusuon kallioalueen ottamisalueen aitaamisesta ei ole voitu hyväksyä, koska suunnitelman mukainen aita ei ole alueelle 6.5.2021 § 36 myönnetyn yhteisluvan määräysten mukainen. Aitaa koskevassa päätöksessään lautakunta on tarkentanut lupavaatimustaan.

Luvassa on edellytetty, että alueelle rakennetaan pysyvä metallirakenteinen suoja-aita ottoalueen ympäri lopputilannekuvan mukaiselle paikalle, jotta alue olisi turvallinen sekä toiminnan aikana että louhinnan päättymisen jälkeen. Alueen turvallisuuden vuoksi tulee koko uuden luvan mukainen ottamisalue aidata uudella metalliaidalla ennen toiminnan jatkamista siten, että yli kahden metrin jyrkänteiden yläpuolella on tiehallinnon laatuvaatimukset täyttävä suoja-aita.

Riista-aita on puutolppien asennustavalta heikko eikä materiaali ole riittävän pitkäikäinen. Alueella oleva nykyinen aita ei ole turvallinen. Täten koko uuden luvan mukainen ottamisalue tulee suojata kaksi metriä korkealla metallisella suoja-aidalla ennen toiminnan jatkamista, jotta alue olisi turvallinen sekä toiminnan aikana että sen jälkeen. Metalliaidan on kaikissa olosuhteissa estettävä niin ihmisten kuin eläintenkin putoaminen alas jyrkänteeltä.

Helsingin hallinto-oikeus on varannut Karkkilan ympäristölautakunnalle ja *Destia Oy*:lle tilaisuuden lausua asian mahdollisesta siirtämisestä Vaasan hallinto-oikeuden käsiteltäväksi.

Destia Oy on antamassaan vastaselityksessä uudistanut asiassa aiemmin esittämät vaatimukset perusteluineen sekä lausunut lisäksi muun muassa seuraavaa:

Nykyistä aitaa on parannettu viimeksi kesällä 2021 ja sen kunto on hyvä. Aidan korkeus on noin kaksi metriä ja sen valmistaja on antanut aidalle 50 vuoden takuun. Nykyinen ja *Destia Oy*:n suunnitelmassaan esittämä aita on tarkoitettu suoja-aidaksi ilmaisemaan vaaraa. Aitaa ei ole sen sijaan tarkoitettu kestämaan kiipeämistä, tolppien tai verkon irti repimistä tai muuta vastaavaa ilkivaltaa. Näissäkin tapauksissa aita kuitenkin täyttää tarkoituksensa, koska se estää tahattoman pääsyn jyrkänlehdelle.

Nykyinen aitatyyppi on infrarakentamisen laatuvaatimusten mukainen. Karhusuon kallioalue sijaitsee keskellä yksityisen maanomistajan maata. Alueella on ollut kiviainesten ottamista 1990-luvulta saakka eli kyseessä ei ole vastikään avattu louhos. Alueen läheisyydessä ei ole asutusta, teitä, virkistysalueita tai polkuverkostoja, joilla liikkuisi ihmisiä jokamiehenoikeuksin. Ainoa tieyhteys alueelle on suoraan Porintieltä, jonka liittymässä on suuret kiviainestenottoalueesta kertovat kyltit. Alueen eteläpuolitse kulkeva kapea metsäautotie on päättävä tie, joka on tarkoitettu maanomistajan puuhoiltoa varten. Pohjoispuolinen metsäautotie on sekä puuhoiltoa että linkkimaston hoiltoa varten. Louhittua aluetta ympäröi kaikilta puolilta suojametsä tai maavallit eli maasto louhitun alueen välittömässä läheisyydessä ei ole erityisen helppokulkuista eikä jyrkänlehdelle pääse maaston johdosta sattumalta.

Karhusuon kallioalue on Uudenmaan maakuntakaavassa merkitty alueeksi, jolla sijaitsee maakunnan kiviaineshuollon kannalta merkittäviä kalliokiviainesvaroja. On mahdollista, että ottaminen jatkuu nykyisen lupakauden jälkeenkin mahdollisesti jopa kymmeniä vuosia, ja louhinta etenee nykyisistä rajoista eteenpäin. Tästäkin syystä vähemmän luonnonmateriaaleja kuluttava, helpommin purettavissa ja siirrettävissä oleva suoja-aita on tällä kallionottoalueella tämän lupakauden aikana tarkoituksenmukainen ja riittävä. Toimenpiteistä ottamisen päättyessä on määrätty yhteislupapäätöksessä erikseen.

Helsingin hallinto-oikeudessa vireillä olevaa valitusasiaa ja Vaasan hallinto-oikeudessa vireillä olevaa valitusasiaa ei tule käsitellä yhdessä Vaasan hallinto-oikeudessa. Vaasan hallinto-oikeudesta saadun tiedon mukaan maa-aines- ja ympäristölupa-asiasta tehdyn valituksen käsittely tapahtuu vasta vuonna 2023. Asioiden käsitteleminen yhdessä Vaasan hallinto-oikeudessa aiheuttaisi siten kohtuuttoman viivästyksen asian käsittelyyn ja merkittäviä seurauksia yhtiön liiketoiminnalle.

Karkkilan kaupungin ympäristölautakunta on asian siirtämistä koskevassa lausumassaan esittänyt, että asian käsittely voidaan siirtää Vaasan hallinto-oikeuteen.

Helsingin hallinto-oikeus on 25.1.2022 antamallaan päätöksellä numero H320/2022 siirtänyt valituksen Vaasan hallinto-oikeuden käsiteltäväksi.

Merkintä

Hallinto-oikeus on tänään antamallaan päätöksellä ratkaissut muutoksenhakijan valituksen, joka koskee kyseessä olevan asian ympäristö- ja maa-aineslupapäätöstä (hallinto-oikeuden diaarinumero 20749/2021). Kyseisen asian asiakirjat ovat olleet käsillä tätä asiaa ratkaistaessa.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus valituksen hyväksyen kumoaa ympäristölautakunnan päätöksen aita koskevilta osin ja muuttaa sen kuulumaan seuraavasti (*muutokset kursivilla*):

Ympäristölautakunta hyväksyy Destia Oy:n esityksen laskeutusaltaasta. Laskeutusaltaan tulee olla valmiina ennen toiminnan jatkumista. (*poistettu tekstiä*).

Perustelut

Maa-aineslain 14 §:n 2 momentin mukaan jos ainesten ottamiseen ryhdytään vastoin tämän lain tai sen nojalla annettuja säännöksiä taikka muutoin laiminlyödään niiden mukaisten velvollisuuksien täyttäminen, valvontaviranomaisen on velvoitettava asianomainen noudattamaan säännöksiä, poistamaan tai muuttamaan tehdyn työn vaikutukset taikka palauttamaan vallinnut olotila ja täyttämään velvollisuutensa sakon uhalla tai sillä uhalla, että tekemättä jätetty suoritetaan laiminlyöjän kustannuksella. Jos virhe on vähäinen, voidaan toimenpiteisiin olla ryhtymättä.

Ympäristölautakunta on 6.5.2021 § 36 myöntänyt maa-aines- ja ympäristöluvan Destia Oy:n Karhusuon kallioalueelle. Kokouksessaan lautakunta on lisännyt uuden määräyksen, jonka mukaan alueelle tulee muun muassa rakentaa pysyvä metallirakenteinen suoja-aita ottoalueen ympäri lopputilanteen mukaiselle paikalle, josta tulee toimittaa asianmukainen suunnitelma ympäristölautakunnalle hyväksyttäväksi, ja joka tulee rakentaa ennen louhinnan jatkamista. Destia Oy on toimittanut lautakunnalle 20.5.2021 päivätyn suunnitelman, jonka lautakunta on hyväksynyt osittain muutettuna valituksenalaisella päätöksellään.

Hallinto-oikeus on tänään antamallaan päätöksellä asiassa diaarinumero 20749/2021 kumonnut lautakunnan kokouksessa lisätyn määräyksen siltä osin kuin siinä on määrätty aidan rakenteesta ja sijainnista sekä näitä seikkoja koskevan suunnitelman esittämisestä. Koska lupapäätöksessä annettu päävelvoite on kumottu, ei ole enää oikeudellisia edellytyksiä hyväksyä

kumotussa velvoitteessa tarkoitettua suunnitelmaa taikka antaa määräyksiä sen toteuttamisesta. Valituksenalainen päätös on siksi kumottava tältä osin ja muutettava kuulumaan hallinto-oikeuden ratkaisusta ilmenevällä tavalla.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimmalle hallinto-oikeudelle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusosoitus on liitteenä Hall (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden ylituomari Riikka Mäki ja lainoppinut hallinto-oikeustuomari Patrick Sahlström sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Saara Juopperi. Asian on esitellyt Saara Juopperi.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös

Destia Oy

Karkkilan kaupungin ympäristölautakunta

Lohjan ympäristöterveyspalvelut

Karkkilan kaupunginhallitus

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /
Ympäristö ja luonnonvaratEtelä-Suomen aluehallintovirasto,
Ympäristölupavastuualue

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedotVaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettamisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Viranomaisen tietoon asiakirjan katsotaan kuitenkin tulleen kirjeen saapumispäivänä. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottotodistus, saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettamisestä (sähköpostitse tai sähköisen asiointipalvelun kautta), jollei muuta näytetä. Sähköisen asiointipalvelun kautta todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä asiointipalvelusta.

Valituksen sisältö

- Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava
- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
 - päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)

- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Paasivuorenkatu 3, 00530 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:

